

Gēneralitat de Catalunya
Departament de Medi Ambient i Habitatge

Programa de **conservació** de la **biodiversitat marina**

1. OBJECTIUS GENERALS DEL PROGRAMA.

2. ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL PROGRAMA.

2.1 Distribució de les competències en el medi marí.

2.2 Zonificació del medi marí.

2.3 Hàbitats marins.

2.4 Hàbitats marins d'interès comunitari.

3. ANALISI, DIAGNOSTIC I AVALUACIÓ.

3.1 Anàlisi.

3.2 Esquema de les pressions.

3.3 Diagnòstic i polítiques sectorials

3.4 Indicadors.

3.5 Normativa en matèria de conservació i protecció ambiental.

3.6 Marc competencial estatal i autonòmic.

3.7 Competències de la Direcció General del Medi Natural

4. PROGRAMA D'ACTUACIÓ

5. APLICACIÓ DEL PROGRAMA

6. ANNEX I: PROCÉS DE PARTICIPACIÓ I CONSULTA

7. ANNEX II: DIRECTIVA SOBRE L'ESTRATEGIA MARINA

8. ANNEX III: ESPAIS MARINS PROTEGITS

An underwater photograph showing a dense meadow of seagrass growing on a sandy seabed. The water is clear and blue. A semi-transparent dark grey rectangular box is overlaid on the center of the image, containing the title text.

1. Objectius generals del programa

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **1. Objectius generals**

La finalitat principal del Programa és **conservar, protegir i recuperar els hàbitats marins** i les **espècies marines associades** a aquests hàbitats i assolir el bon estat ecològic del medi marí mitjançant els objectius generals següents:

1. Obtenir major **coneixement** sobre els hàbitats i les espècies marines.
2. **Protegir i recuperar** els hàbitats i les espècies marines d'interès.
3. Compatibilitzar les **pràctiques, activitats i usos** amb la **conservació** del medi marí.
4. **Donar a conèixer** els valors naturals, socials i econòmics de la **biodiversitat marina** al conjunt de la població.

An underwater photograph showing a dense meadow of seagrass, likely Posidonia oceanica, growing on a sandy seabed. The water is clear and blue. The seagrass blades are long and narrow, with some showing signs of wear or damage. The sandy bottom is visible in the foreground and middle ground.

2. Àmbit d'aplicació del programa

Programa de conservació de la biodiversitat marina: 2. Àmbit d'aplicació

2.1 Distribució territorial de les competències en el medi marí

Aigües interiors

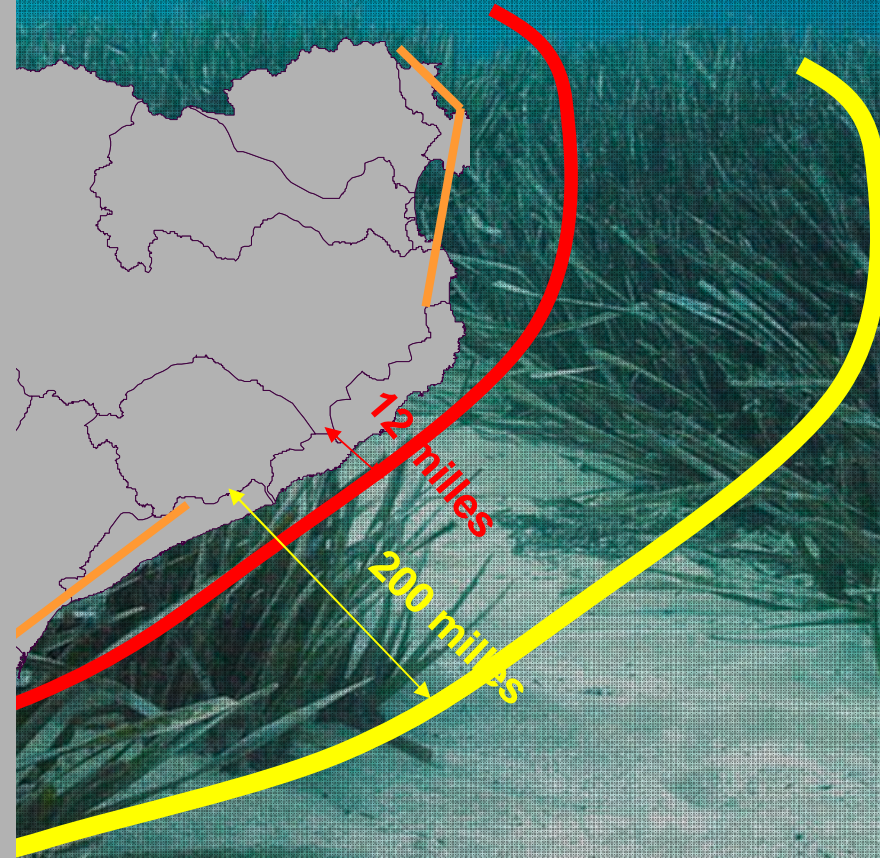
Les aigües que des del mar territorial van cap l'interior del territori de l'Estat, comprenent les badies, cales, ports, canals marítims, estuaris etc. L'article 148.1 de la Constitució espanyola de 1978 contempla les aigües interiors com un espai en el que **les Comunitats autònomes poden assumir competències en matèria de pesca.**

Mar territorial

Aquella franja de mar adjacent a les costes d'un Estat que es troba situat per fora de les seves aigües interiors. La Llei 10/1977 de 4 de gener sobre el mar territorial, va efectuar una extensió del **mar territorial espanyol a les 12 milles nàutiques.**

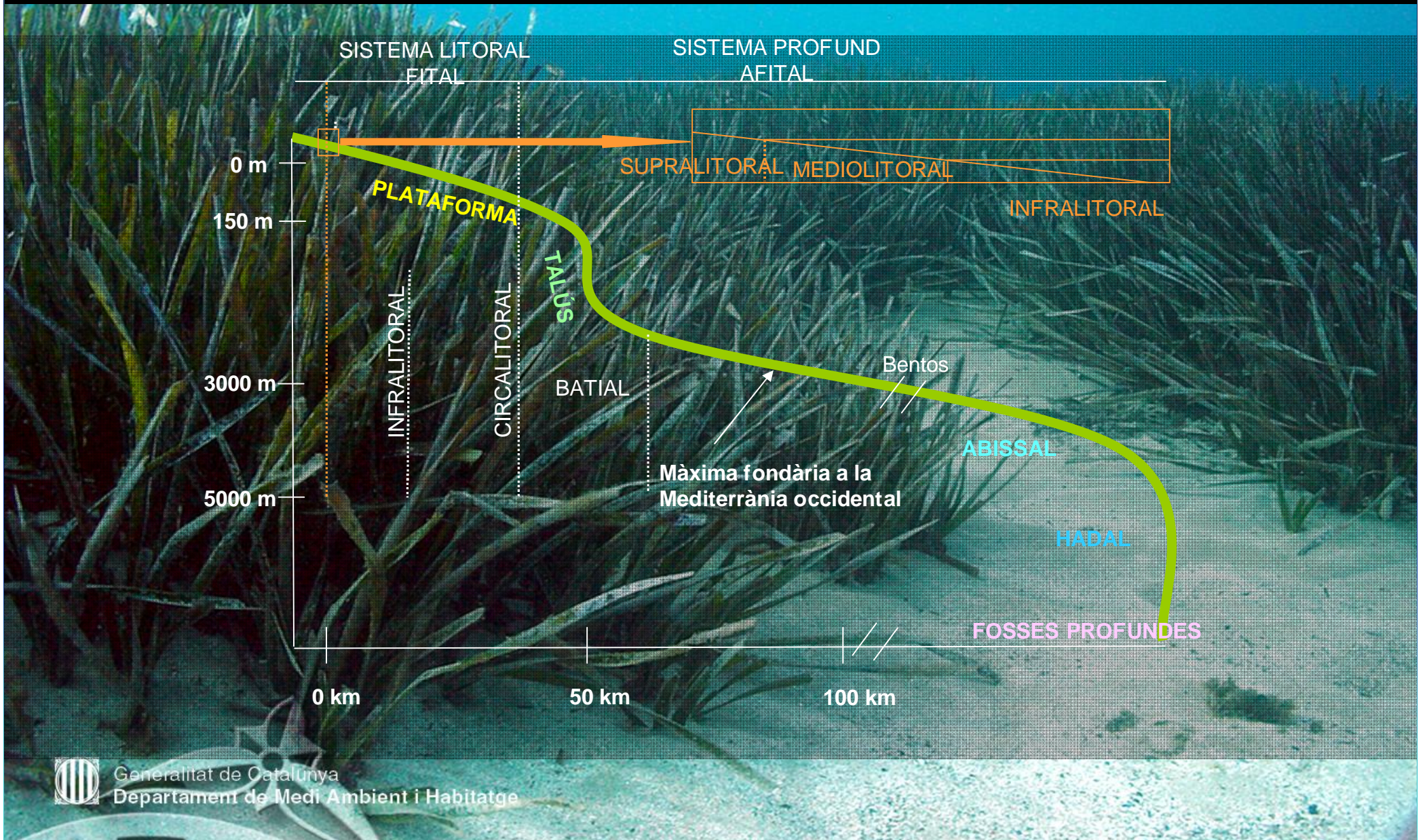
La Zona Econòmica Exclusiva

Zona situada fora del Mar territorial que no s'entendrà més enllà de les 200 milles en la qual **l'Estat riberenc té dret d'exploració, explotació, conservació i administració** dels recursos naturals, tant vius com no vius, del fons, subsòl i aigües marines

Programa de conservació de la biodiversitat marina: 2. Àmbit d'aplicació

2.2 Zonificació del medi marí

11 MEDI MARI

" 11.1 Aigües marines (zona pelàgica)

" 11.11 Aigües oceàniques (més enllà de la plataforma continental)

" 11.12 Aigües situades sobre la plataforma continental o sobre el talús

"11.2 Fons marins (zona bentònica)

"11.21 Fons marins profunds.

"11.22 Fons marins sedimentaris (llots, sorres o graves) sublitorals.

"11.221* Fons marins sedimentaris circalitorals

"11.222* Fons marins sedimentaris infralitorals

"11.23 Fons marins sublitorals de palets o còdols colonitzats per invertebrats i algues anuals

"11.24 Fons marins rocosos sublitorals

"11.25 Formacions organogèniques sublitoral

"11.26 Cavitats submarines

" **11.3 Vegetació vascular marina**

" **11.4 Vegetació vascular de les aigües marines salabroses**

" **13 Rius de marea, deltes i estuaris**

13.2 Deltes i estuaris

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **2. Àmbit d'aplicació**
2.4 Hàbitats marins d'interès comunitari

1.-HÀBITATS COSTANERS I VEGETACIÓ HALOFÍTICA.

11. Aigües marines

Hàbitat 1110. Bancs de sorra coberts permanentment per aigua marina poc profunda.

Hàbitat 1120 (prioritari). Praderia de *Posidonia oceanica*.

Hàbitat 1130. Estuaris.

Hàbitat 1140. Fons fangosos o sorrencs que no estan coberts d'aigua quan hi ha baixa mar.

Hàbitat 1150 (prioritari). Llacunes costeres.

Hàbitat 1160. Grans cales i llacunes poc profundes.

Hàbitat 1170. Esculls.

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **2. Àmbit d'aplicació**
2.4 Hàbitats marins d'interès comunitari

8 HÀBITATS ROCOSOS I COVES.

Hàbitat 8330. Coves marines submergides o semisubmergides.

An underwater photograph showing a dense meadow of seagrass growing on a sandy seabed. The water is clear and blue. The seagrass has long, narrow, green leaves. A semi-transparent dark horizontal bar is overlaid on the middle of the image, containing the text '3. Anàlisi i diagnòstic'.

3. Anàlisi i diagnòstic

À les captures pesqueres s'han reduït a la meitat en tan sols 10 anys...

Font: Els ecosistemes marins de Catalunya: present i futur. Enric Ballesteros, Enrique Macpherson, Joan Domènech Ros, Enric Sala, Mikel Zabala.

Cada any s'aboquen al mar Mediterrani **10 bilions** de tones d'aigües residuals, industrials i urbanes. **El 70% no reben cap tipus de tractament...**

(Font: Plan de Acción Estratégico para la Conservación de la Diversidad Biológica en la Región Mediterránea. Informe Nacional Español)

Més de la meitat de la façana litoral es troba ocupada per urbanització (**46,5% és sòl urbà**) o és susceptible de ser-ho properament (**5,7% sòl urbanitzable no desenvolupat**)

Font: Pla Director Urbanístic del sistema Costaner

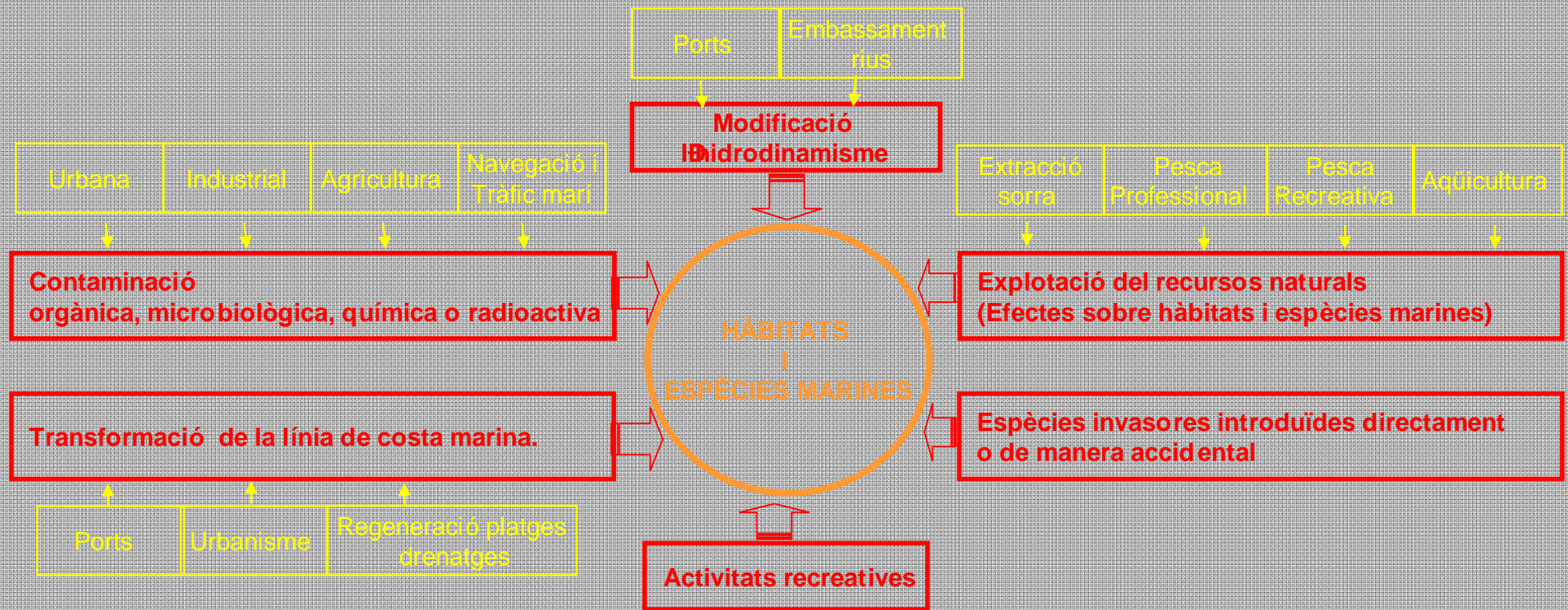
La construcció de **ports i passeigs marítims**, i la **regeneració de platges**, han **artificialitzat el 30%** de la costa catalana.

Font: Els ecosistemes marins de Catalunya: present i futur. Enric Ballesteros, Enrique Macpherson, Joan Domènech Ros, Enric Sala, Mikel Zabala.

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **3. Anàlisi i diagnòstic**

3.2 Esquema de les pressions marines

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **3. Anàlisi i diagnòstic**
3.4 Proposta indicadors de les pressions que afecten el medi marí

1. Indicadors del grau de contaminació
2. Indicadors modificació de l'hidrodinamisme
3. Indicadors de la transformació de la costa
4. Explotació dels recursos naturals:
5. Espècies invasores
6. Activitats recreatives:

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **3. Anàlisi i diagnòstic**

3.5 Normativa en matèria de conservació i protecció ambiental

MARC INTERNACIONAL

- CONVENI DE LAS NACIONS UNIDES SOBRE EL DRET DEL MAR (UNCLOS, 1982).
- CONVENI DE RIO DE JANEIRO SOBRE LA DIVERSITAT BIOLÒGICA (1992)
 - **MANDAT DE YAKARTA SOBRE BIODIVERSITAT MARINA I COSTERA (1995)**
- CONVENI DE PARIS PER LA PROTECCIÓ DEL MEDI AMBIENT MARÍ DE L'ATLÀNTIC NORD-EST (OSPAR, 1992)
- CONVENI DE BONN (PROTECCIÓ DE LES ESPÈCIES MIGRATÒRIES).
- CONVENCIO SÓBRE EL COMERÇ INTERNACIONAL D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE FAUNA I FLORA SILVESTRE (CITES).
- CONVENI DE BARCELONA (PROTOCOL SOBRE LES ZONES ESPECIALMENT PROTEGIDES I LA DIVERSITAT BIOLÒGICA DEL MEDITERRANI).
- CONVENI DE BERNA (CONSERVACIÓ DE LA VIDA SALVATGE I DEL MEDI NATURAL A EUROPA).

MARC EUROPEU I COMUNITARI

- DIRECTIVA 79/409/CEE RELATIVA A LA CONSERVACIÓ D'AUS SILVESTRES.
- **DIRECTIVA 92/43/CEE RELATIVA A LA CONSERVACIÓ DELS HÀBITATS NATURALS I DE LA FAUNA I FLORA SALVATGE.**

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **3. Anàlisi i diagnòstic**

3.5 Normativa en matèria de conservació i protecció ambiental

- **DIRECTIVA 2008/56/CE DE 17 DE JUNY DE 2008 PER LA QUE S'ESTABLEIX UN MARC D'ACCIÓ COMUNITARI PER LA POLÍTICA DEL MEDI MARÍ (DIRECTIVA MARC SOBRE L'ESTRATÈGIA MARINA)**
- **REGLAMENT CE 2371/2002 SOBRE CONSERVACIÓ I EXPLOTACIÓ SOSTENIBLE DELS RECURSOS PESQUERS EN VIRTUT DE LA POLÍTICA PESQUERA COMÚ**
- **REGLAMENT CE1967/2006 SOBRE MESURES DE GESTIÓ PER L'EXPLOTACIÓ SOSTENIBLE DELS RECURSOS PESQUERS EN EL MAR MEDITERRANI**

MARC ESTATAL

- **LEY 42/2007, DE 13 DE DICIEMBRE, DEL PATRIMONIO NATURAL Y DE LA BIODIVERSIDAD.**
- **LLEI 75/2001 PESCA MARÍTIMA**
- **LLEI 22/1988 DE COSTES.**

MARC AUTONÒMIC

- **LLEI 12/1985 D'ESPAYS NATURALS**
- **LLEI 22/2003, DE PROTECCIÓ DELS ANIMALS**
- **LLEI 1/1986, DE PESCA MARÍTIMA DE CATALUNYA (AVANTPROJECTE DE LA LLEI DE PESCA)**

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **3. Anàlisi i diagnòstic**

3.5 Normativa en matèria de conservació i protecció ambiental

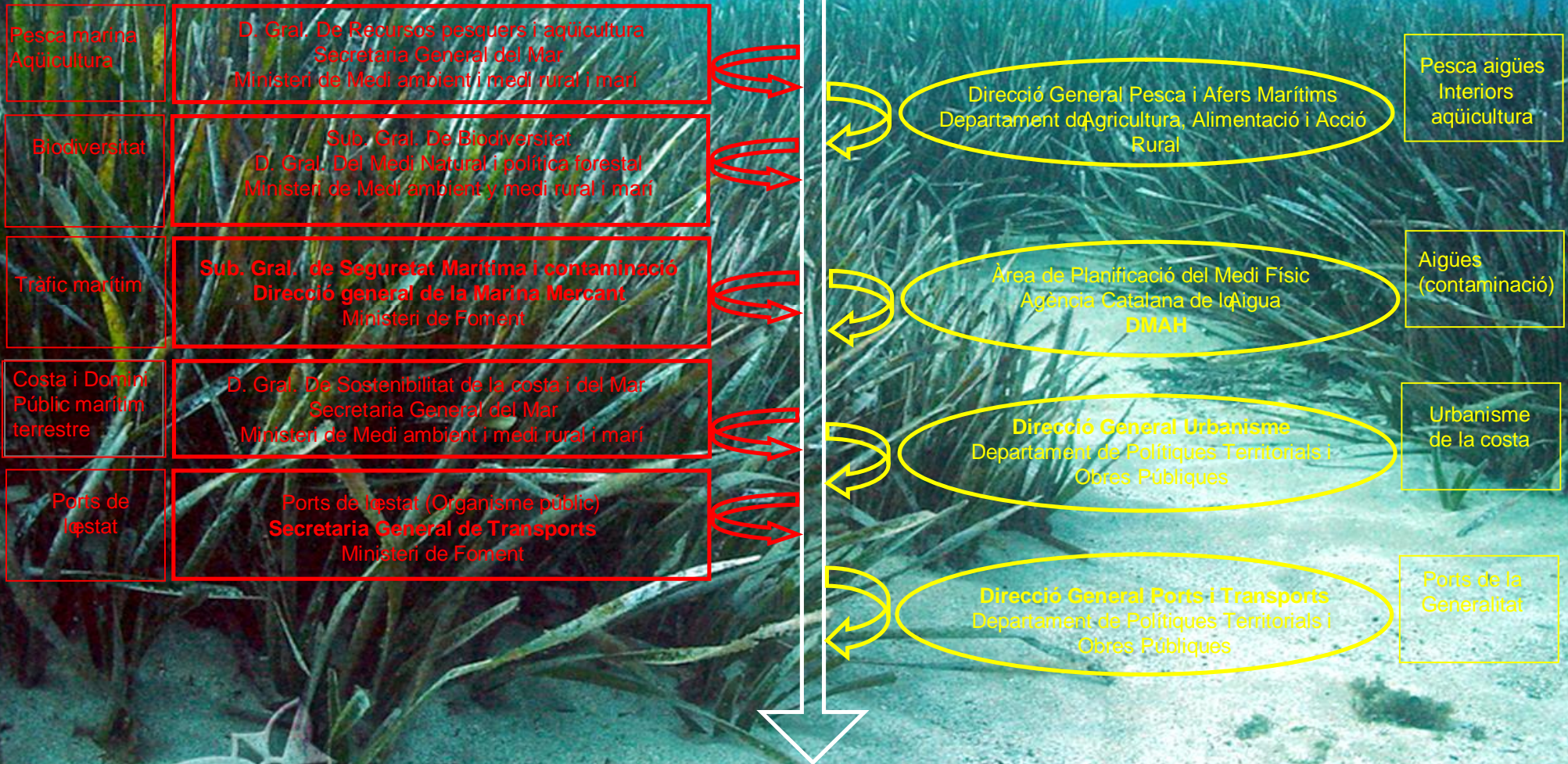
- LLEI 4/1998 DE CREACIÓ DEL PARC NATURAL DE CAP DE CREUS
- LLEI 29/1985, D'AIGÜES
- LLEI 19/1990 DE CONSERVACIÓ DE LA FLORA I LA FAUNA DELS FONS MARÍ DE LES ILLES MEDES.
- DECRET LEGISLATIU 3/2003, PEL QUAL S'APROVA EL TEXT REFÓS DE LA LEGISLACIÓ EN MATÈRIA D'AIGÜES DE CATALUNYA
- DECRET 328/1992 D'APROVACIÓ DEL PEIN
- DECRET 389/2004, PEL QUAL ES REGULA LA PESCA DE CORALL VERMELL (*CORALLIUM RUBRUM*) A LES AIGÜES INTERIORS DEL LITORAL CATALÀ
- DECRET 109/1995, DE REGULACIÓ DE LA PESCA MARÍTIMA RECREATIVA
- ORDRE DE 31 DE JULIOL DEL 1991 PER A LA REGULACIÓ DELS HERBASSARS DE FANERÒGAMES MARINES

Programa de conservació de la biodiversitat marina: 3. Anàlisi i diagnòstic

3.6 Marc competencial estatal i autonòmic

Direcció General de Medi Natural
 Departament de Medi Ambient i Habitatge

Generalitat de Catalunya
 Departament de Medi Ambient i Habitatge

PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE LA BIODIVERSITAT MARINA

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **3. Anàlisi i diagnòstic**
3.7 Competències de la Direcció General del Medi Natural (Decret 68/2004)

1. Formular propostes de directrius ambientals relatives a la conservació, la gestió i millora del patrimoni natural i avaluar el grau de conservació i protecció d'aquest patrimoni, i assumir-ne, quan s'escaigui, la restauració i la millora.
2. Impulsar accions per a la preservació i la millora del patrimoni natural promogudes per la societat civil i els ens locals.
3. Formular i, si s'escau, executar plans i programes per a la protecció del paisatge i del sòl contra l'erosió i els previstos a la Llei 12/1985, de 13 de juny.
4. Promoure projectes d'investigació en matèria de tecnologies i sistemes per a l'avaluació, prevenció, minimització i control dels impactes sobre el medi natural.
5. Dirigir la revisió i el desplegament del Pla d'espais d'interès natural i de l'Estratègia catalana de conservació i ús sostenible de la diversitat biològica.
6. Dissenyar i dirigir les polítiques en matèria de protecció i foment dels terrenys forestals, parcs naturals, espais protegits i protecció dels animals i vetllar per la protecció dels ecosistemes de Catalunya.

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **3. Anàlisi i diagnòstic**
3.7 Competències de la Direcció General del Medi Natural (Decret 68/2004)

7. Planificar i gestionar els terrenys forestals, els espais naturals protegits, els espais inclosos a la Xarxa Natura 2000, les reserves de caça i la resta d'equipaments destinats a la protecció i millora de les espècies animals adscrits al Departament de Medi Ambient i Habitatge.
8. Coordinar les actuacions de vigilància, control i inspecció del medi natural.
9. Impulsar accions de prevenció de les infraccions i d'assessorament i conscienciació ciutadana per fomentar conductes respectuoses amb el medi natural
10. Portar a terme accions encaminades a la protecció i preservació del medi natural per evitar accions que en puguin lesionar els seus valors.
11. Elaborar les propostes de normativa corresponents a la protecció de la natura i el paisatge, els espais protegits, la gestió forestal la caça i la pesca.

An underwater photograph showing a dense meadow of seagrass (likely Posidonia oceanica) growing on a sandy seabed. The water is clear and blue. A semi-transparent dark grey rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing the text '4. Programa d'actuació'.

4. Programa d'actuació

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **4. Mesures i línies d'actuació**

4.1 Esquema d'Objectius, mesures i línies actuació

OBJECTIUS

Millorar el coneixement

Protegir i recuperar hàbitats i espècies marines

Compatibilitzar les pràctiques i usos amb la conservació

Divulgar els valors naturals

MESURES

Millora coneixement del medi marí

Intervenció administrativa

Establiment instruments de Planificació

Establiment instruments de gestió

Educació, divulgació i participació

LÍNIES D'ACTUACIÓ

Informació Avaluació Seguiment

Intervenció administrativa
Incorporació dels objectius de conservació de la biodiversitat marina en les polítiques sectorials

Establiment instruments de protecció/ planificació
Redacció de plans de conservació
Establiment d'un mecanisme de coordinació

Criteris de gestió i ús d'hàbitats marins
Foment d'usos i activitats beneficioses medi marí
Foment estratègies ambientals

Execució d'Accions directes de sensibilització ambiental i participació

1. MILLORA DEL CONEIXEMENT

1.1 LÍNIA D'ACTUACIÓ: MILLORA DE LA INFORMACIÓ BÀSICA

1.2 LÍNIA D'ACTUACIÓ: AVALUACIÓ DE LA INFORMACIÓ

1.3 LÍNIA D'ACTUACIÓ: SEGUIMENT DE L'EVOLUCIÓ DELS HÀBITATS I ESPÈCIES MARINES

1.4 LÍNIA D'ACTUACIÓ: ACCÉS A LA INFORMACIÓ

2. INTERVENCIÓ ADMINISTRATIVA

2.1 Línia d'actuació: Intervenció administrativa

2.2 Línia d'actuació: Objectius de conservació en les polítiques sectorials

3. ESTABLIMENT D'INSTRUMENTS DE PLANIFICACIÓ

3.1 Línia d'actuació: Establiments d'instruments de protecció i planificació

3.2 Línia d'actuació: Redacció de plans de conservació

4. ESTABLIMENT D'INSTRUMENTS DE GESTIÓ

Línia d'actuació 4.1: Criteris de gestió i ús dels espais marins

Línia d'actuació 4.2: Foment d'úsos i activitats beneficioses pel medi marí

Línia d'actuació 4.3: Foment d'estratègies ambientals sostenibles

5. DIVULGACIÓ, EDUCACIÓ I PARTICIPACIÓ

Línia d'actuació 5.1: Execució d'accions directes de sensibilització ambiental.

Línia d'actuació 5.2: Participació

An underwater photograph showing a dense meadow of seagrass, likely Posidonia oceanica, growing on a sandy seabed. The water is clear and blue. A semi-transparent dark grey rectangular box is overlaid on the right side of the image, containing the text '5. Aplicació del programa'.

5. Aplicació del programa

Programa de conservació de la biodiversitat marina: **5. Aplicació del Programa**

- ❑ Creació d'una comissió entre departaments per a la definició i aplicació del protocol de coordinació i intervenció en l'àmbit marí.
- ❑ Creació d'una unitat tècnica dins la Direcció General de Medi Natural per a la planificació, gestió i seguiment del Programa de conservació de la biodiversitat marina.
- ❑ Creació d'una comissió científica d'assessorament al Programa.

